

Додаток К
до п.п. 3.13
(Ф __ - __)

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра конституційного і адміністративного права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри О.А. Гусар О.А. Гусар
« 28 » серпня 2023 р.

ТИПОВІ ТЕСТИ

з дисципліни «Верховенство права»

Розроблені Чуліндою Л.І., к.ю.н., доцент
доцент кафедри конституційного і
адміністративного права

ТЕСТИ ДО ДИСЦИПЛІНИ «ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА»¹

1. Концепція верховенства права виникає на ґрунті:

- 1) теорії позитивного права;
- 2) теорії природного права;
- 3) теорії суспільного договору.

2. Засновником теорії верховенства права є:

- 1) А. Дайсі;
- 2) Ш. Монтеск'є;
- 3) М. Драгоманов.

3. Три основні принципи засновника теорії верховенства права:

- 1) відсутність деспотичної влади, рівність перед законом, конституція є результатом свобод, які надані громадянам;
- 2) теорія правової держави, верховенство закону, непротивіччя норм права;
- 3) верховенство конституції, принцип справедливості, захист прав і свобод.

4. У принципах права відображується:

- 1) світовий досвід розвитку права;
- 2) рішення судів;
- 3) державно-правовий режим.

5. Принципи права залежать від:

- 1) форми державного правління;
- 2) бажання правителя;
- 3) від певного рівня розвитку суспільства.

6. Об'єктивне право – це:

- 1) система встановлених чи санкціонованих державою норм;
- 2) можливості та повноваження, що належать суб'єктам у межах норм права;
- 3) розгляд правової дійсності у двох аспектах.

7. Суб'єктивні юридичні права виникають на підставі:

- 1) інтересів громадян;
- 2) можливостей, які надає державно-правовий режим;
- 3) нормативно-правових актів, загальнообов'язкових норм.

8. Об'єктивне право залежить від:

¹ У тестах може бути кілька правильних варіантів відповіді.

- 1)об'єктивних умов розвитку суспільства;
- 2)обізнаності громадян про свої права;
- 3)активних дій інших суб'єктів.

9.Об'єктивне право потребує:

- 1)обізнаності громадян про своє право;
- 2)звернення до відповідних міжнародних судових установ;
- 3)конкретизації індивідуальними актами.

10.Принципи, що характеризують загальне ставлення до права та закону:

- 1)закон не має зворотної дії, усі повинні додержуватися законів, принцип законності;
- 2)право на особисту недоторканність, презумпція невинуватості;
- 3)ніхто не морже бути суддею у власній справі, відповідальність настає лише за вину, хай буде вислухана й друга сторона.

11.Загальнолюдські цінності як пріоритет верховенства права:

- 1)формується у процесі становлення і розвитку суспільства;
- 2)залежать від виду державно-правового режиму;
- 3)залежать від основних засобів їх досягнення.

12.Впровадження загальнолюдських принципів у національну юридичну практику та національне законодавство відбувається:

- 1)через напрацювання юридичної доктрини.
- 2)через виконання державою взятих на себе міжнародних зобов'язань, у процесі адаптації національного законодавства до законодавства регіональних спільнот;
- 3)шляхом загальнонародного референдуму.

13.Верховенство права полягає у визначенні найважливіших сфер суспільного життя:

- 1)постановами Верховної Ради України;
- 2)законами;
- 3)інструкціями.

14.«Право полягає у свободі чинити або не чинити щось, а закон визначає і зобов'язує чинити певним чином» - ці слова належать:

- 1)Шарлю Монтеск'є;
- 2)Томасу Гоббсу;
- 3)Михайлу Драгоманову.

15.Позитивістський підхід до розуміння співвідношення права і закону полягає у тому, що:

- 1) держава є єдиним і виключним джерелом права;
- 2) право як регулятор суспільних відносин вважається відносно незалежним від держави, навіть передує закону;
- 3) держава є виключним творцем і джерелом законів.

16. Природно-правовий підхід до розуміння співвідношення права і закону полягає у тому, що:

- 1) держава є єдиним і виключним джерелом права;
- 2) право як регулятор суспільних відносин вважається відносно незалежним від держави, навіть передує закону;
- 3) держава є виключним творцем і джерелом законів.

17. «Загальна воля» як критерій правового закону – це:

- 1) воля всього суспільства адекватно відображається в законах;
- 2) пануючі в суспільстві соціальні цінності;
- 3) нормативно закріплена справедливість.

18. «Правовий ідеал» як критерій правового закону – це:

- 1) воля всього суспільства адекватно відображена в законах;
- 2) пануючі в суспільстві соціальні цінності;
- 3) нормативно закріплена справедливість.

19. Вирішення проблеми критеріїв правового закону можливе, якщо право пов'язується:

- 1) з правами людини;
- 2) із суспільною необхідністю;
- 3) з конституційністю прийнятих законів.

20. Основою правового закону і принципу верховенства права мають бути:

- 1) ефективна судова реформа;
- 2) фундаментальні права людини;
- 3) якісні закони.

21. Конституційний Суд України може визнати закон:

- 1) неправовим;
- 2) неконституційним;
- 3) несправедливим.

22. Концепція правового і неправового закону суперечить принципам:

- 1) закон діє до тих пір, доки не буде скасований у встановленому порядку;
- 2) людина має право на особисту недоторканність;
- 3) хай буде вислухана і друга сторона.

23. Принцип верховенства закону означає:

- 1) провідну роль закону у правовій системі;
- 2) ієрархічність державних органів;
- 3) законодавча влада створює основу правонаступництва в суспільстві та державі.

24. Поняття справедливості не може бути визначено чітко та однозначно тому, що:

- 1) є оціночним поняттям;
- 2) залежить від розсуду судді;
- 3) залежить від рішення Конституційного Суду України.

25. Термін правова держава (Rechtstaat) вперше вживають у працях:

- 1) Ж.-Ж. Руссо, Вольтер;
- 2) Г. Гроцій, Дж. Локк;
- 3) К. Т. Велькер, Р. фон Моль.

26. Теорію поліцейської держави (Polizeistaat) започаткував:

- 1) Х. Вольф;
- 2) Шершеневич;
- 3) Протагор.

27. Теорію поліцейської держави характеризує:

- 1) визначення меж діяльності державної влади;
- 2) керування всіма видами людської діяльності;
- 3) поділ вдали на три гілки.

28. Концепція верховенства права:

- 1) є одним із варіантів теорії правової держави;
- 2) впливає з теорії поліцейської держави;
- 3) паралізує процес звільнення особи від всебічного піклування з боку влади.

29. Ідеї про пріоритетне значення прав і свобод людини, взаємозв'язок між громадянським суспільством і природними правами обстоював у своїй праці:

- 1) «Про дух законів» Ш. Монтеск'є;
- 2) «Вільний союз – вільна спілка» М. Драгоманов;
- 3) «Правова держава» К. Іль.

30. Правова держава зароджується і функціонує в умовах:

- 1) проголошення в конституції країни;
- 2) громадянського суспільства;

3)здійснення державно-правового режиму.

31.Принцип поділу влади, сформульований Ш. Монтеск'є у творі «Про дух законів», вважається обов'язковою ознакою:

- 1)правової держави;
- 2)поліцейської держави;
- 3)громадянського суспільства.

32.Суть принципу взаємної відповідальності держави та особи:

- 1)постійний контроль з боку громадськості за діяльністю державних органів;
- 2)здійснення правосуддя виключно судом;
- 3)встановлення законодавчих обмежень активності держави; належне виконання кожним своїх обов'язків.

33.У правовій державі поведінка людини регулюється на основі принципу:

- 1)людині заборонено все, крім того, що прямо дозволено законом;
- 2)людині дозволено все, що прямо не заборонено законом;
- 3)якщо метою правового впливу держави є охорона і закріплення – домінуючими будуть обмежуючі засоби.

34.Виберіть правильне висловлювання:

- 1)державна створює право;
- 2)державна надає праву формальної визначеності;
- 3)державна створює громадянське суспільство.

35.Батьком теорії правової держави традиційно вважають німецького філософа І. Канта, який обґрунтував:

- 1)принцип взаємної відповідальності особи та держави;
- 2)ідею громадянського суспільства;
- 3)ідею правового державного облаштування.

36.Головна ознака правової держави:

- 1)правова норма має бути формально однаковою і залежати від різних важливих характеристик;
- 2)визнання і юридична захищеність прав і свобод людини і громадянина;
- 3)партійність права.

36.Сутність принципу пріоритету прав і свобод людини і громадянина:

- 1)забезпечення і гарантування прав і свобод державою;
- 2)кількість та якість прав людини;
- 3)необхідність попередження соціальних катаклізмів і потрясінь.

37. В умовах правової держави і громадянського суспільства межі основоположних прав і свобод встановлюються:

- 1) конституціями, міжнародно-правовими актами, законами;
- 2) підзаконними нормативно-правовими актами;
- 3) рекомендаціями Венеціанської комісії.

38. Міжнародні стандарти у сфері гарантування прав людини, їх обсяг закріплені:

- 1) у рішеннях Пленуму Верховного Суду України;
- 2) у рішеннях Конституційного Суду України.
- 3) у міжнародних документах про права людини.

39. Дотримання прав людини залежить:

- а) лише від роботи правоохоронних органів;
- б) також і від позицій пересічних громадян у повсякденному житті, від етичних та моральних міркувань, що переважають в суспільстві;
- в) від вчасно проведеної судової реформи.

40. Особисті (громадянські) права:

- а) можуть бути подаровані або передані іншим суб'єктам;
- б) виникають від народження та існують довічно;
- в) особа може відмовитися від цих прав.

41. Економічні і соціальні права:

- а) вимагають від держави позитивних зусиль;
- б) держава не повинна втручатися у здійснення цих прав;
- в) їх називають негативними правами.

42. Культурні права:

- а) залежать від рівня розвитку держави і суспільства;
- б) виникають від народження та існують довічно;
- в) можуть бути подаровані або передані іншим суб'єктам.

43. Економічні, соціальні і культурні права:

- а) визначають рівень політичної свободи в суспільстві;
- б) залежать від рівня розвитку держави та її сутності;
- в) це природні права людини.

44. Назвіть правильне твердження:

1) Проголошення принципу верховенства права є показником втілення прав і свобод на практиці;

2) держава повинна забезпечити реалізацію конституційних прав і свобод, створити механізм контролю у сфері прав людини;

3) Конституція України не визначає порядок звернення громадянина до суду у випадку порушення його інтересів.

45. Систему конституційно-правових гарантій прав людини складають:

1) економічні, політичні, соціальні, духовні гарантії;

2) юридичні, міжнародно-правові гарантії;

3) створення сприятливих умов для перетворення законодавчо закріплених прав на реальну дійсність.

46. До правових гарантій прав людини відносять:

1) діяльність органів держави, місцевого самоврядування, посадових осіб, політичних партій, громадських організацій;

2) норми принципи, юридичну відповідальність, юридичні обов'язки;

3) діяльність міжнародних правозахисних організацій.

47. Систему організаційно-правових гарантій прав людини становлять:

1) Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, прокуратура України, політичні партії;

2) принцип невідчужуваності прав і свобод, принцип непорушності прав і свобод, принцип рівноправності громадян;

3) норми-принципи.

48. Відповідно до європейської концепції судового конституційного контролю, яку розробив австрійський вчений Г. Кельзен, конституційний контроль здійснюють:

1) загальні суди або їх вищі судові органи;

2) Конституційний Суд, Конституційна Рада;

3) парламенти держав.

49. Інститут конституційної скарги означає:

1) забезпечення особи правом безпосереднього звернення до Конституційного Суду України;

2) необхідність надання Конституційним Судом України роз'яснення у гіпотетичних справах;

3) можливість звернення до Конституційного Суду України особи, яка вважає, що неоднозначне застосування положень Конституції України судами України призвело до порушення її конституційних прав і свобод.

50. Висловлювання про те, що «мірою усіх речей є людина», належить:

- 1)Солону;
- 2)Протагору;
- 3)Арістотелю.

51.Принцип верховенства права проголошується у:

- 1)статті 1 Конституції України;
- 2)статті 3 Конституції України;
- 3)статті 8 Конституції України;

52.Спеціальнодозвільний тип правового регулювання:

- 1)заборонено все, крім прямо дозволеного законом;
- 2)дозволено все, крім прямо забороненого законом;
- 3)відсутня правильна відповідь.

53.Форма відображення правової дійсності у поглядах, теоріях, концепціях, уявленнях людей про право, ставлення людей і суспільства до права – це

- 1)правова культура;
- 2)правова свідомість;
- 3)правова доктрина.

54.Правова норма

- 1)має бути формально однаковою для всіх;
- 2)повинна залежати від політичних, релігійних та інших характеристик;
- 3)обмежує державу у сфері регулювання поведінки людей.

55.Межі основоположних прав і свобод встановлюються:

- 1)конституціями, міжнародно-правовими актами;
- 2)законами;
- 3)підзаконними нормативно-правовими актами.

56.Зміст і обсяг можливостей людини залежить насамперед від:

- 1)інтересів і бажання людини;
- 2)рівня економічного розвитку суспільства;
- 3)законів держави.

57.Неповага і порушення прав людини залежить від:

- 1)позицій пересічних громадян у повсякденному житті;
- 2)вжитих заходів держави щодо освіти про права та обов'язки людини;
- 3)немає правильної відповіді.

58.Права і свободи людини і громадянина, закріплені Конституцією України:

- 1)є вичерпними;

- 2) не є вичерпними;
- 3) можуть бути обмежені або скасовані.

59. Права, що вимагають від держави активного втручання у відповідні сфери життєдіяльності людей для створення умов, необхідних для їх розвитку через законодавчу, управлінську та іншу діяльність, - це:

- 1) особисті права;
- 2) політичні права;
- 3) соціально-економічні права.

60. Практика Європейського Суду з прав людини:

- 1) є джерелом права в Україні;
- 2) не є джерелом права в Україні;
- 3) не може бути джерелом права в Україні.

61. Відповідно до Конституції України:

- 1) особа має обов'язки перед суспільством;
- 2) особа має обов'язки перед іншими особами;
- 3) особа має необмежені права і свободи.

62. Закріплена в юридичних нормах необхідність певної поведінки особи, яка залежить від потреб існування та розвитку інших людей, держави і суспільства – це

- 1) конституційні права людини і громадянина;
- 2) конституційні права і свободи людини і громадянина;
- 3) конституційні обов'язки людини і громадянина.

63. Гарантування здійснення основоположних прав і свобод людини залежить від:

- 1) їх проголошення в Конституції України;
- 2) ефективних процедурних юридичних механізмів;
- 3) знання про них.

64. Сукупність правових норм, за допомогою яких забезпечується реалізація, порядок забезпечення верховенства права, охорони і захисту прав людини – це:

- 1) правові гарантії;
- 2) організаційно-правові гарантії;
- 3) економічні гарантії.

65. Інститут омбудсмана вперше в історії людства було створено у:

- 1) Франції;
- 2) Німеччині;

3) Швеції.

66. Україна стала членом Ради Європи:

- 1) 9 листопада 1995 р.;
- 2) 10 листопада 1997 р.
- 3) 11 жовтня 1999 р.

67. Основний документ Ради Європи:

- 1) Загальна Декларація прав людини;
- 2) Білль про права;
- 3) Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод.

68. Статут ООН вперше в міжнародних відносинах закріпив:

- 1) ідею правової держави;
- 2) принцип поваги прав людини;
- 3) перелік основних прав і свобод.

69. Міжнародний День прав людини відзначається:

- 1) 9 травня;
- 2) 9 листопада;
- 3) 10 грудня.

70. Загальна декларація прав людини:

- 1) має рекомендаційний характер;
- 2) є юридично обов'язковим документом;
- 3) вперше закріпила перелік політичних, соціально-економічних та культурних прав людини.

71. Загальну декларацію держави-учасники відповідно до встановлених процедур:

- 1) підписали і ратифікували як міжнародний документ, що має юридичну чинність;
- 2) не підписували і не ратифіковували як міжнародний документ, що має юридичну чинність;
- 3) немає правильної відповіді.

72. Європейські регіональні організації нормативно закріпили принцип верховенства права як основоположний щодо цих організацій, а також щодо їх держав-членів:

- 1) Європейський Союз;
- 2) Рада Європи;
- 3) ОБСЄ.

73. Вимоги до дотримання принципу верховенства права:

- 1) закріплені у Преамбулі Статуту Ради Європи;
- 2) закріплені у Преамбулі та статті 3 Статуту Ради Європи;
- 3) впливають зі змісту Статуту Ради Європи.

74. Кожен член Ради Європи:

- 1) повинен прийняти принцип верховенства права;
- 2) може прийняти принцип верховенства права;
- 3) може визнавати принцип верховенства права.

75. У Статуті Ради Європи англomовне словосполучення rule of law перекладається українською мовою як:

- 1) верховенство права;
- 2) верховенство закону;
- 3) правова держава.

76. Право на звернення до Європейського Суду з прав людини виникає після:

- 1) встановлення факту порушення прав людини;
- 2) постанови Прокуратури України;
- 3) використання всіх національних засобів правового захисту.

77. Європейський Суд з прав людини виносить свої рішення, керуючись:

- 1) нормами Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод;
- 2) практикою застосування своїх попередніх рішень;
- 3) усі відповіді правильні.

78. Європейські стандарти у сфері прав людини ґрунтуються на:

- 1) правових нормах Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та інших конвенцій;
- 2) основі рішень Європейського Суду з прав людини і Комісії з прав людини;
- 3) немає правильної відповіді.

79. Три критерії, яким мають відповідати країни, що прагнуть вступити до ЄС, називаються:

- 1) Віденські критерії;
- 2) Лісабонські критерії;
- 3) Копенгагенські критерії.

80. Поняття «acquis communautaire» офіційно закріплено:

- 1) у Договорі про Європейський Союз у 1992 р.;
- 2) у Статуті Ради Європи;

3)у Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

81.Суть поняття «acquis communautaire» (acquis) розкриває:

- 1)Договір про Європейський Союз;
- 2)Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу»;
- 3)Копенгагенські критерії.

82.Поняття «цінності ЄС» закріплюється:

- 1)у Лісабонському договорі;
- 2)у Договорі про Європейський Союз.
- 3)усі відповіді правильні.

83.Кожен громадянин може бути:

- 1)лише суб'єктом владних повноважень;
- 2)лише підвладним суб'єктом;
- 3)підвладним суб'єктом і суб'єктом владних повноважень.

84.Дискреційні повноваження можуть бути обмежені:

- 1)органом виконавчої влади, який визначає свої власні повноваження;
- 2)органом виконавчої влади, який визначає повноваження для підпорядкованих йому органів та їх посадових осіб;
- 3)законами.

85.Ідею про те, що справжню правову державу вдасться побудувати лише тоді, коли всі люди стануть святими, висловив:

- 1)М. Драгоманов;
- 2)Б. Кістяківський;
- 3)Г.Сковорода.

86.Назвіть правильне твердження:

- 1)тенденції розвитку суспільства передують закону;
- 2)закон визначає тенденції розвитку суспільства;
- 3)підзаконні акти обмежують дискреційні повноваження.

87.У Конституції України зафіксовано:

- 1)принцип верховенства права;
- 2)принцип верховенства закону;
- 3)принцип верховенства підзаконних актів.

88.Мінімальна достатність правового регулювання суспільних відносин означає:

- 1) право регулює суспільні відносини залежно від потреб державно-правового режиму;
- 2) право має регулювати усі сфери суспільних відносин;
- 3) право має діяти лише там, де інші соціальні норми є неефективними.

89. У разі, якщо правовідносини, що розглядаються судом, законом України не врегульовано:

- 1) суд має призупиняти розгляд справи і звертатися за офіційним роз'ясненням до Конституційного Суду України;
- 2) суд має посилатися на Постанови Пленуму Верховного Суду ;
- 3) суд має застосовувати Конституцію як акт прямої дії.

90. Основою правового закону і принципу верховенства права мають бути:

- 1) фундаментальні права людини;
- 2) положення конституції і законів;
- 3) використання категорій добра і справедливості.